

Nro. 50.

A FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsbon, Kedden Decembernek 22 ik napján
1801-ik esztendőben.*

Német Ország.

*Frankfurtból, Déc. 10 = dikén. Sok kereske-
dő és váltó = leveles házak, felette tetemes kárt
vallottak itten: a' melly miatt néhányak meg is
szüntek fizetni. Több mint másfél millió Forin-
tokat érő meg = hamissított Bétsi = Bánkó = Kö-
telező = Levelek (nem Bánkótzedulák) kerültek
köz = kézre közöttök, a' mellyekről a' 2000 szám-
edzés által ki = étetödvén, 12000 tétetett helyébe.
Nagyobbára egy Lázár Farkas nevű, Máintz vá-
rossában tartózkodó, külömben még eddig nem
roszsz hírű nevű, nagy kereskedő Sidó olztotta-
ki őket: hanem azt mondja, hogy ő is másoktól
kapta. A' tsalárdság észre nem vétetődött elébb,*

D d d

hanem csak minekutánna ezen Banko = Obligátziókra nézve néhány Fránkfurti házak a' Bétsi Bánkó = Protokollumhoz folyamodtak. Ez adta értékekre, hogy ezen Obligátziók mind csak 1000 és 2000 Forintosok légyenek.

Minthogy a' Magyar Ujságnak olvasói között is nem kevesen találtak olyanok, a' kik előtt a' *Göttinga* nevezet, betses emlékezet: leg inkább ezekre nézve közöljük mi is a' következő tudósított. — „Még a' múlt hónapnak 14 = dikén tartódott a' *Göttingai* Universitásnál az ottlévő Kir. Tudományok' Akadémiájának 50 esztendőnként való *jubiléuma*. A' jelen lévő tudósokból, Professzorokból, és más hivottakból álló gyülekezetben olvasott fel leg előbb is Udv. Tanácsos *Blumenbach* egy elmélkedést a' földnek új théoreájáról. Meg mutatta nevezetesen azt, hogy azok az éléfantok' és egyéb nagy állatok' kövé vált isontyaik, a' mellyek Északi Európában a' földben találtnak, az úgy nevezett *Præadamiták* ideje béli Északi állatoknak maradványaik légyenek. — Utánna Titok T. Tanácsos *Heyne* mondott = el egy ezen örvendetes alkalmatossághoz illő beszédet, az Akadémiának eredetéről és a' Frantzia revoluzió ideje béli történeteiről. *Heyne* már 40 esztendőktől fogva való mindenkori vagy állandó Titoknakja ezen híres Akadémiának.

„Az orálásoknak el végződván, az után új tudós tagoknak választásához fogott a' Társaság. A' most ki = nevezetett tagok a' külömbkülömb nemzet béli tudósok között ezek: *Frantziák*, (kiket a' társaság' a' hadakozás' ideje alatt egészen el mellőzött volt) *Lacepede*, *Fourcroy*, *Dolomieu*, a' természetnek minyájon híres buvárjai. *Anglusok*: a' tehén himlő bé oltásának fel = talalója Doktor *Jenner*, és a' *Herodotus* híres ki = adója *Rennel*, &c. *Magyar és Erdély ország béliek*, 's

a' több Cs. K. örökös országokból valók: a' híres szem-gyógyító Orvos Doktor Beer, a' Pofoni Akadémiában lévő Professor Hadali, a' Keszthe-lyi Georgkon béli gazdaság' Igazga ója és egy-egyik Professora Asboth János, S. Parakon Theo-logiát tanító Professor Beregszálzi, és Erdélyben Szebeni Professor Binder, tudomány béli talen- tomjaikról minnyájan ismeretes Urak. —

Mindezek után azzal rekelztette bé ezen ne-vezetes ülését a' társaság, hogy egész fereggel előbb az Univerzitas' templomába, onnét a' Bib-liothekába és az ezzelőfzize foglaltatva lévő Mu-zeumba sétált szép sorral és egész jubiléumi cze-remoniával, a' melly alatt minden Göttingai ha-rangok szollottanak.

Orosz Birodalom.

Egy új és nevezetes Császári Rendelésben ezek a' tikkelyek olvastatnak — 1) Izör. Azon a' részén az Orosz birodalomnak, a' melly a' Fe-kete tengertől fogva a' Báltikum tengerig terjed, a' Prutzszus, Török, és Auszriai határoknak holz- szában az országnak ezen részén mindenütt roomért- földeket (*Werste*) számlálván bé felé, minden városokban el töröltetik a' rekrutázás *in natura* — 2) Izör. Minthogy azonközben a' Regementek- ben a' katonaság tellyes számának fenn állani el-kerülhetetlenül szükséges; e' pedig olyan kö- teleffég, a' melly az egész országot illeti, és azt az országnak egygyik részéről el venni, 's egész- szen a' másokra tenni, nem lenne igazság: erre nézve a' meg nevezett tartományokban, minden rekrutának ki-állitásaért 360 ezüst Rublákát kell fizetni. Ugy azonban, hogy — 3) Izör, a' kinek inkább tettzik, a' rekrutát *in natura* is kiállitasa- sa. — 4) Izör. Az ilyen módon bé jövő pénz. a'

Hadi Tanátsnak adattatik által, hogy azon, önként-vállalkozó szabad embereket verbuáljon fel, a' kikkől derék Huszárságot leheffen formálni. — 5) Hogy az ilyen módon fel-verbuáltatódható katonák' számát bizonyos lábra leheffen állítani, szükség, hogy határozza meg a' Hadi Tanáts, hogy a' rekrua-állítás alól fel szabadított tartományokból, mekkora summa fog bé jöni, ha t.i. minden 500 fejtől egy-egy rekruának váltsága fog kívántatni.

Algiria.

Azt olvassuk az Olasz országból érkezett levelekből, hogy az Algieri Fejedelem ellen egy revoluziós próbát tettek néhány békételen emberei: hanem önnön magok lettek fel-tett tzeljoknak áldozatjává. — A' történet így irattatik le: — „

„A' Fejedelem (Dey), Nov. 21-dikén egy Ministerjétől és a' testörzöitől kísértetve, a' kastélyából az a' mellett lévő templomba ki fordulván, az alatt egy piftoly-lövés hallatott. A' nép ennek hallására a' templomból kiszaladván, a' kastély felé tojult, a' merről a' lövés hallatott: de annak ajtait bé zárva találta. Más részein a' városnak egész tsendesség uralkodott. Nem sok idővártatva, egy zászló függesztetett ki a' kastélyról, és az ablakokból egy hirdetményt olvastak fel a' támadók, és egy új Fejedelmet kiáltottak ki. Egyéb foglalatja a' hirdetménynek abból állott, hogy annak az embernek, a' ki az eddig való Fejedelemnek és Busnach nevü 'Sidónak fejét kézhez fogná szolgáltatni, nagy summa pénz, valamint szintén a' Török születésű katonaságnak nagyobb zsóld, az Algier beli lakosoknak egyenes igazság-szolgáltatás, és a' keresztyén rab-szolgáknak szabadság ígértetett: de a' melly ígés

retékért mind ezek el = kötelezni tartoznák magokat, hogy azonnal az *Usorpator*' részére fognak állani, és neki az eddig fenn = állott Országglás' módjának fel = forgatásában, segítségül léfzenek. —

„Az utzáról tellyefféggel bé nem ronthatott a' nép a' kastélyba: hanem némelyek úgy tanálták fel vegezetre magokat, hogy a' templomnak azon az ódalán, a' melly a' kastélynak égygyik udvarára rüg, törtek rést bé. Ez éppen annak a' palotának udvara vólt, a' mellyben a' Fejedelem, gála = ruhában a' tronuson ülve szokta a' czeremoniás napokat tölteni. Alig vólt a' törés a' köfalan akkora, hogy az új Fejedelem (az *Uforpátor*) a' tronuson ülve szemléltethetett, a' lyukon egy flinta = lövés adatott réá, a' melly is olyan jól vólt réá czéloztatva, hogy sebet kapván, azonnal le bukott a' tronusról. Azonközben, a' résen bé nyomuló fokaság, a' vérében fetregő Fejedelmet egézfizen, valamint szintén a' követőit is, a' kik tsak tízen vóltak körülette, haladék nélkül mind ki = óltotta a' világból. —

„A' törvényes Fejedelem is már most, a' ki a' történet alatt a' templomban tartozkodott, nagy ágyúdörgések között a' palotába ismét bé = jött, a' tronullába bé = ült, és hüséges jobbágyai között egy nagy summa pénzt ki osztatott. A' nép újra hódolást tartott hozzá: és az idegen Hatalmassagok' Konzúljai, más nap szereptséltető audientzián vóltak nálla. — Az *Uforpátor*, a' ki a' ki = kiáltatás után tsak két oráig bírhatta a' Fejedelmi méltóságot, néhány esztendők előtt, a' tengeri számtartói hivatal Igazgatója lévén, a' Fejedelem által hivatalától meg fosztatott vólt: hanem mind ez ideig tsendesesen viselte magát. — Titkon főzte, a' mit vegezetre ki tálalt.

Nagy Britannia

Mondják, hogy ki-hírdette tsakugyan a' Madridi udvar is végezetre a' Frantzia ország és Nagy Britannia között való békefég' fundamentomos tikkelyeit.

Décember' 1 - ső napján az a' hír futamadott széljel Londonban, hogy a' Királyi Kabinét béli tanátskozáson Pitt Exminister is jelen lett volna. — Mint mondják pedig, erre a' fontos tanátskozáásra az adta az alkalmatosságot, hogy Lord Cornwallistól olyan tudósítás érkezett Minister Hawkesburyhoz, a' melly a' végfő békefég' feltételeinek projektomait foglalja magába. — Egy szóval olyan fontos vólt ez a' tanátskozás, hogy azon a' Kormányozó székek minden tagjai megjelentek.

A' nevezetes *Napper Tandy* felől olyan hírfoly, hogy nem ölettetik ugyan egészen meg, hanem a' világnak ötödik részébe, a' Botany Bay nevezet alatt isméretes Koloniába, a' hova az Anglus bűnösök szoktak nagy számmal küldettni, fogna ő is el vitettetni.

Irlándiából úgy kezdenek ismét irni, hogy ott új zendülések estek volna. *Limerikben* és ennek környékein Nov. 22 - dikén éjjel, sokadozasok szemléltettek a' nép között; és némely emberek, a' kik a' katonaság' megveztegetésében foglalatoskodtak, foglagra vitettetek.

Oberstlieutenant *Doyle* most érkezett - meg Angliába Quebecből; útját 27 napok alatt tette, kedvelen követséggel, arról hozván tudósítást a' Kormányzékhez, hogy igen veszedelmes öszfeszés tudódott légyen ki *Kanadában*. Mint a' közönséges levelek hírdetik, 800 idegenek gyülekezvén oda, úgy egygyeztek vólt meg, hogy azok-

kal égygyütt, a' kik még magokat hozzájuk fog-
nak adni, Felső Kanadának külömbkülömb vi-
dékeiről, a' mellyeken el széledve voltak, egy-
meg határozott napon *Montreal* mellett jelennye-
nek meg; a' várost prédálják fel; és az után a'
Kanadai néphez intézzenek egy hirdetményt, és
és hívják meg azt, hogy áljon melléjük. —
A' Kormányzékben eleinten csak az idegenek-
nek meg sokasodása gerjesztette fel a' figyelme-
tességet: hanem, minekutánna néhányak ezek köz-
zül előre való vigyazásból el fogattattak volna,
az öszfeszés esküdtek meg ijedtek; azt gondolták,
hogy el volnának árultatva: melyre nézve az ösz-
feszés esküvésnek 6 fejei az ő rettenetes fel-
tett tzeljokról, a' melly szerént Kanadát az Anglusok
hatalma alól ki szabadítani el tökéltették volt,
vallást tettek.

A' *Londoni* Tanáts egy ezer forintnál többet
érő kardot határozott ajándékba, a' Polgári Dip-
lomával égygyütt, az Égyiptomi Anglus sereg' ve-
vérének *Gen. Hutchinsonnak*. Hasonló képpen *Lord*
Keith és *Sir Saumarez* Admirálisoknak is.

Ceylon szigetén, a' mellyet már most, mint a'
Szövetséges Belgáktól fegyver által el nyert jó-
szágot örökség szerént kezdetek bírni az Anglu-
sok, le tétettek néhány papok és közönséges taní-
tók hivataljaikból, minthogy akartak engedel-
meskedni annak a' parantfolatnak, hogy az An-
gliai Királyi háznak hofszú és bóldog életiért
való szokott imátságot a' templomokban fel ol-
vallák.

Meg intették nemély *Londoni* közönséges le-
velek a' publikumot, az eránt, hogy néhány An-
glus hadi hajóknak ujjontani égygyüvé való gyű-
lekezésekre, 's nevezetesen a' *Plymouthi* hajós
seregnek hirtelen történt ki-evezésére nézve, va-
lahogy meg ne űtközzenek, és ebből a' békefélg-

re nézve valami bal következt ne formáljanak: minthogy ennek egyedül csak az ő kereskedő hajóik' védelmeztetése a' fundamentoma.

„Az a' hír, így szoll a' Londoni *Morning Chronicle*, a' melly ízerént a' Ministeriumban nem foká esendő változásoknak alkalmatosságával, az Oppozitzióknak némelly tagjai között is bé fogának oda lépni, nem egyébre való akart lenni, hanem csak az Oppozitzió tagjai' hitelességének gyengítésére. Sem *Fox*, úgy mond, sem *Grey*, sem *Sheridan* Urak, sem *Bedford* és *Norfolk* Hercegek, sem más közzükbe tartozó elmés tagok, meg nem változtatták eddig való értelmeiket. — Ezek között egygyik sem kész bé lépni a' Ministeriumba: és nem fog abban *Addington* urral egygyütt soha lenni. *Fox* úrnak semmi tanátskozása nem vólt a' Ministeriummal: hanem, a'—mint gondoljuk, az egész hír onnét vette eredetét, hogy *Addington* úr ezen emberek között vagy háromnak, néminémü ki-nyilatkoztatást tett valami olyan tárgyak felől, a' mellyeknek helybehagyattatását a' szabadság' barátjaitól remélhette. Midőn az ideje el jön, kérdőre fogják ezek, a' hadakozás' szerző okait az ő magokviseleteikért venni.“

A' Londoni Kurir így szoll erről a' tárgyról: — „A' mi uj Ministereink, fenn fogják tartani a' magok épségeken a' mi szokásainkat, erköltséinket, és Konstitutióinkat, a' mellyek mindenkoriditsőségére szolgáltak Nagy Britanniának. Mi sokszor írtuk, hogy úgy halljuk, hogy *Addington* urat Pitt úr segitette volna maga helyébe a' ministeregre: hanem ma jobban lévén tudósittatva, azt erőssithetjük, hogy Pitt úrnak semmi része nem vólt ezen dologban.“

Arról a' Skotziai születésü *Barclay* nevü nemes legényről, a' kiről a' közelébb költ M. Ku-

rirban irtuk, hogy olyan fogadás által, hogy huszonkettőfél egymásután következő órák alatt 90 Anglus mértföldet fog gyalog el menni, Nov. 10 = dikén 50 ezer forintokat nyert legyen, úgy kell gondolkodni, hogy ő 40 ezer forintokból álló esztendőnként való jövedelemmel bír. A' 6 nyugvó helyeken, a' hol az étel, ital, és nyugalom kedviért 12 — 15 minútáig meg állapodott, mind annyiszor új gunyába és friss fehér ruhába öltözködött. Meg nyervén a' fogadást, győzedelmi örömmel vitte el a' vállán a' nép a' próba = helyről. Nem lehet gondolni, hogy milyen nagy mozgást csinált ez a' különben nevetséges történet a' Yorki Grófságban, a' hol mintegy egész ragadó nyavalyává vált már a' külömbkülömb nemű fogadás. Az egész Grófság mintegy lábra kelve, sietett a' Barclay úrni huszonkettőfél óráig tartó sétálásának helye felé. Még Skotziából is jelentek meg sok emberek az ő meg nézésére. — Még az a' mód is jeles volt, a' melly szerént valami két hónapok alatt gyakorolta a' gyaloglásban magát. Septemberben kezdette el, egy Smith nevű öreg árendáns gazdának prézeptorsága, vagy kommandírozása alatt gyakorolnimagát. Ez a' Smith is arról híres, hogy szünet nélkül fogad: kinek Barclay magát önként alája botsátván, az őtet dúrva eledelekkel tertotta, kemény munkára szoritotta, és gyakran sajtal vajjal töltött kosarat kötvén a' hátára, a' vásárra 10 mértföld távolsoagságra hordatta velle, még pedig úgy, hogy másfél órát engedett réá; meg nem szünevén azonközben azzal vigasztalni, hogy csak ürjön szenvedjen, mert úgy fogja majd meg nyerni a' fogadást.

London, December 4 = dikén.

A' Frantzia országból ide érkezett hírek sze-

rént, a' Congressusra Amiens várossába, Lord Cornwallis már meg érkezett.

Mint szembe tűnő dologot, úgy jegyzették meg némelyek, hogy Pitt Exminister és néhány Ministerek, Déc. 1 = ső napján, az Oppositziónak egy igen nevezetes tagjánál Wilberforce úrnál, voltak légyen ebéden.

A' Parlamentomi ülésekben kevés fontos vettékedések fordulnak mostan elő: úgy látszik, hogy az Oppositziónalis tagok semmi nevezetes tárgyaknak előhozásával és vitatásával nem akarják Ministerjeinknek figyelmeteliségeiket a' békeség' munkájától el vonni.

Arról az Anglus teregről; a' melly a' Veres tenger felől nyomúlt bé Egyiptomba, ezeket jegyzik meg: — „Mindeneknek juthat eszékbe az, hogy Admirál Popham még a' mult, t. i. 1800 ik elztendőnek végén evezett légyen el valamely titkos expeditzióra Angliából. Mártziusban a' Jóreménység' fokához, Május' 28 = dikára az Arabiai partokhoz a Mokkal kikötőhelybe, és végre Jul. 7 = dikén a' Veres tengeren Egyiptomnak partja mellé Kosseirhez érkezett, a' hol magát azon Indiai születésű fegyveresekkel, a' kik oda már még az előtt meg érkeztenek vólt, mingyár egygyesítette. Ezen egyesült tereg, a' melly mind egygyütt 6 ezer Angliai és Indiai emberekre tétetik, Kosseirből Jul. 21 = dikén a' Nilus felé a' pusztafégon keresztül indúlt. Hét nap múlva a' Nilus partjához jutott: a' hol Aug. 3 = dikán Kenneah mellett ismét hajókra ülven, a' vizen le felé Cöirónak vette útját, a' hova Aug. 10 = dikén meg érkezett. — Ez szerént tsaknem egész Afrikát körül kellett Admirális Pophamnak kerülni, hogy az eleibe adatott titkos expeditziónak tzieljához, el juthasson.

A' mingvár említődött pufztaságon (a' Veres tenger és a' Naus között) hitel felett való nyomoruságokat állott = ki az Anglus sereg, a' mellyről így írt egy tizt *Rosette* várossából Sept. 4. dikén: „Meg: érkezvén és ki szállván *Kosseir* mellé felső Egyiptomba, innét a' pufztaságnak vettük útunkat. Egy tsepp víz nélkül mintegy 50 mértföldnyi útat tetrünk. Szegény katonáink, az egész homokos pufztán gyalog vergődtek keresztül: tiztyeink is csak szamar hátacon lovagóltak. A' hátrább következő seregek sok helyeken találtak az előbb menő seregekből a' fáradság és szomjuság mia elmaradott, 's az útfélen el dőlt embereket. Némely betegek annyira el vóltak erőlenedve, hogy az útan hátra maradni és meg halni kézebbek vóltak, hogy = sem csak egy lépést is tenni. A' Beduinus Arabfoktól, a' kik éjszaka jöttek bűvő helyeikből elő, hogy el tévedett emkereinket elfogdoffák, és a' kiktől seregeink sokat szenvedtenek, egy szegény katonánkat kegyetlen módon meg ölték. —

„Utóljára még = jegyzésre méltó ezen Analus seregre nézve még az is, hogy ez az Indiai Oceánus tengerről temérdek vizontagságok között éppen azon napra nyomakodhatott el a' Földközéptengerig *Alex'ándriához*, a' melly napon az abban lévő ellenséges őrző sereg, a' váraft az Anglusoknak fel adta.

Londonban nem titok már az, hogy a' Pruszus seregeknek Hannoverába való bé szállása csak azért esett, hogy ezen Választó Fejedelemségnek egy más bizonyos Hatalmasság' seregei által eshető el foglaltatódása, a' melly is gyanítható képpen el vólt már intéztetve, meg gátolatódhatték.

Frantzia Respublika.

●lyan hárt vett a' Párisi Nemzeti Institutum

a' maga égygyik leg nevezetesebb tagja a' természet' tudós buvárja *Dolomieu* felől, hogy *Chateau-Neufben*, a' sógoránál *Drée* nevü polgárnál, igen veszedelmes hideglelésbe esett légyen, a' melly annak az útazásnak következése, mellyet ő a' Természeti Historiának gazdagítása végett, ezen alkalmatossággal tett az *Alpesi* havason.

Du-Hamel nevezetü, hajdanában Orosz szolgálat béli, mostan pedig egy idő óta Párisban tartózkodó tudós ember, olyan útalitást vett közelébről *Első Sándor Császártól*, hogy éppen azal a' Császári fizetéssel, és arra a' végre, tartózkodjék Párisban ennekutánna is, a' melly végre és a' melly fizetéssel *Első Pál Császár'* idejében, az a' nagy hírü Poéta *La-Harpe* ottan lakott. Ezen utólsónak kötelessége abban állott, hogy a' Litterátúrát illető minden újságokról tudósítsa a' Császárt. *Du-Hamel* úgy vagyon mostan útasittatva *Sándor Császártól*, hogy a' Pétersburgi Tudományok és Mesterségek két Elölülőikhez *Bárá Nikolai* és *Gróf Strogonof Urakhoz*, intézze a' maga tudósításait.

Mint hogy a' Frantzia Országlószék mostan a' maga tengeri erejének virágoztatásán leg inkább rajta vagyon, azokra a' régi Frantzia tengeri vitézekre is különös figyelmetességet kezdett fordítani, a' kik valaha magokat valamelly rend kívül nevezetes tselekedeteik által megkülömböztették. Az ilyenek' emlékezetinek fel-elevenítése által oda tzelez az Országlószék, hogy a' mostaniakba is hasonló ditsősségre való vágyodást öntsön. — *Dünkirchenben* született vólt 1651-ben a' világra egy *Bart János* nevezetü fiu, a' ki tengeri katonaságra adván magát, ámbár tsak egy szegény halásztól vette vólt is származását, és sohasé olvasni se írni egy betüt sem tanúlt, még is

tsupán téstének nagy és kemény alkatása, 's rendkívül vakmerő - bátor és okos maga viselete által, olyan nagy hírt nevet tudott magának a' XIV - dik Lajos Király' uralkodása alatt szerezni, hogy utóljára egy közép szerű nagyságú hajós seregnek vezérevé rendeltetett. — Most olyan rendelkezést vett *Lemot* nevű híres kö - faragó, hogy ezen *Bart János* emlékezetének fel - elevenítésére az ő mejj - képét szépen faragja ki.

Státus = Tanácsos *Portalis*, mint a' Papi Szakasznak Elölülője, olyan rendelkezést vett a' Konzuloktól, hogy Amiensben a' Kongressuson még jelenvén, ott az Első Konzul' és a' Pápa ő Szentsege' nevekben, az Irlándiai Katholikusoknak legyen szószollójok, és fogja pártjokat.

A' bizonytalan hírek közzé tartozik, hogy az Orániai Hertzeg, a' kinek a' Választó Fejedelmi méltóságát gondólják el szánva lenni, Ceylon szigetének általengedése ellen, protestált legyen, mint a' ki a' Hollándiai Hertzegfégről, még le nem mondott forma szerént.

Az Angliai Országlószék 25 millió Livrákra számlálja azon költséget, a' mellyet ezen háboru alatt az Angliában tartatott Frantzia hadi fogjokra fordított, és azt kívánja a' Frantzia Országlószéktől, hogy *Tabago* szigetét ezen adósságban botsálla által Angliának. A' közönséges levelek szerént ellenben, a' Frantzia Országlószék hajlandóbbnak látszik lenni a' 23 millióknak lefizetésire, mint *Tabagónak* általengedésére. — Ez a' dolog is az Amiensi Kongressuson fog végképpen el igazittódni.

Egyéb büntetések között fenn - állott ezen revoluzió alatt és fenn - áll még ma is Frantzia országban, a' vas és fogságban való tartatás. A' mostani Kormányfő ellenben nem találja a' büntetést.

tetésnek ezen módját a' Státus' gazdálkodásával meg-égygyezőnek: minthogy a' fogjokat, a' kik semmit nem dolgoznak, tartani tartozik. Azonban látván azt, hogy az Anglusok melly hasznos következzel küldözzék a' világnak ö ödik részében lévő Botany Bayba az olyan férfi és asszonyi nemen lévő bűnösöket, a' kiket sem éppen meg-ölni, sem magok között meg szenvedni nem akarnak: erre nézve a' Frantzia Ország-lószék is egy ilyen Frantzia *Botany = Bay'* meg-próbálását vette munkába. Deli Amérikában Guyána tartományát fogja minden bizennyal ezen tételre ki-választani: a' melly leg alkalmasabbnak tartatik arra, hogy az oda lánkkivettendő fogjok hasznos foglalatosságban töltsek idejüket, 's azonban a' Státustól is egészen el-választatva éljenek.

Grof *Rumford* még Párisban múlat: és mind maga, mind pedig a' levele, naponként nagyobb kedvességben tartatnak itten. Már három éltendeje, hogy nagy haszonnal táplálódnak sok szegények az ő levellével. Igen ótsó, jó ízű, jó tápláló eledel. A' szegény napizámos ember meg kiméli mellette mind a' fát mind a' főzéssel való munkát és idő-vesztegetést: azonban eljövén az ételnek ideje, *Rumford = levest* vezzen egy pár krajtzáron, jó ízűn meg eszi, és azzal ismét munkához lát. — Némely jóltévőknek alamisnáikodásokból, az első télen 20 ezer, a' második télen 60 ezer, a' harmadikon pedig t. i. tavaly, 600 ezer portzió ilyen fele leves olzódott ki Párisban a' szegénységnek.

A' kenyér árra Párisban is hirtelen fel há-gott, mint Londonban. Négy foatos kenyérnek az árra 18 *sous* (krajtzár). A' sok rossz idő, az ételnek meg romlása, mindenek felett pedig,

hogy annak idejében nem takarítottak bé elege-
 dendő gabonát Párisba, okozták a' hirtelen va-
 ló drágaságot. A' Királyt: kivánok' társaságai-
 ban a' Republikánus Generálisokat vadólják,
 hogy viszfza éltek a' szabadlággal, a' melly sze-
 rént a' tsatázó seregek' számára az országból ga-
 bonát vitetheitek = ki: ezen szín alatt más tzélrais
 temérdekít takarittatván = ki. Néhány napoktól
 fogva fok féle ingerlő irások is szemléltetnek az
 utzákön imitt = amott a' falakra fel = ragasztatva =
 és minden némü hírek szórattatnak széljel most
 ez majd más embereknek békételenkedések felől.
Lannes nevü le tett Generális is, a' kit az Olasz or-
 szági tábor igen kedvellett vólt, most nyugoda-
 lomra tétetödvén, *Augereau* vólt Hollándiai fő
 vezérnél falun tartózkodik. Az első Konzúlról
 úgy vélekednek, hogy mind ezekre a' különös
 környülállásokra nézve még leg alább néhány
 napokig nem fogna *Lyonba* el útazni, vagy ta-
 lám meg lehet, hogy egészfzen le is mond ezen
 útról, 's inkább a' Cisalpínai 300 Küldötteket hí-
 vatja Párisba, hogy ezek által is legittellek va-
 lami keveset a' Finántzia.

Arlesből így írnak Nov. 15 = dikén: — „Mi
 olyan árvizet értünk itten, a' milyent tsak *Noé*
 látott; nem vólt több ilyen az özönvíztől fogva.
 Mintha az ég és föld víz: tsatorái mind meg =
 nyíltak vólna, hogy egészfzen el = nyeljenek ben-
 nünket mindenestől fogva. A' Rhodánus mezsfze
 földre ki terjedett a' partja közzül. Ha tornyaink-
 ból le nézünk, minden felé tsak egy hánykodó
 tengert szemlélünk körülettünk, a' melly szemünk
 láttára, és a' nélkül, hogy tehetnénk ellene valamit,
 ide = 's tova hánnya veti majorjainkat és minden
 féle marhainkat. Képzelhettelen és még most le-
 írhatatlan az a' sok kár, a' mellyet ez a' példa

nélkül való nagy víz = özön a' tenger = partja és ezen város között lévő vidékeken okozott.

A' Bonapartéhoz érkező sok szerentse = kívánó irásokat már ki se érkezik egészen mind adni a' Moniteur, hanem csak öszsze summázva adja ki őket. — A' *Cote d'Or* nevű Depártementom Préfektusa azt a' projektomot tette, hogy a' Bonaparte' emlékezetére egy oszlopot kellene emelni, és arra tsupán ezt az égyetlen = egy szót kellene fel metzteni: *Vir.* — A' Bergeraki lakosok azt projektálják, hogy a' 19 = dik Századnak Bonaparte nevet kellene adni.

Magyar Ország.

Agrámból írják, hogy a' Déli Frantzia országai és Olosz országai rettenetes nagy áradások, a' Száva vize mejjékeinn is, meg betsülhetetlen károkat tettek. — Azoknak az Olosz Országai négy hamis pénz = miveseknek, a' kikről emlékezet tétetett volt a' közönséges levelekben, nyomokba akadtak, és barmat közzülök szerentsésen el is fogtak. Az el fogattattak ezek: *Canonico Francesco Salitro*, a' szolgájával égygyütt, és *Donna Magdalena Ventura*. A' 4 = dik, a' ki egy *Bonajutti* nevezetű ifjú képseltő. *Wárasd* mellett módott talált a' köröm közzül való meg menekedésre.

